

Félag löggiltra endurskoðenda

Alþingi
Erindi nr. P 131/279
komudagur 30.11.2004

Reykjavík 29. nóvember 2004
Tilv. FLE 12-2004

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
c/o Stefán Árni Auðólfsson, nefndarritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

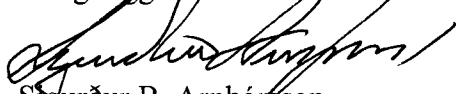
Málefni: Frumvarp til laga um hlutafélög, 36. mál.

Með bréfi dags. 11. nóvember sl. óskaði Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis Íslands eftir umsögn Félags löggiltra endurskoðenda (FLE) um ofangreint málefni.

Samkvæmt samþykktum félagsins sendi stjórnin ofangreint erindi til álitsnefndar FLE. Á fundi sínum í dag tók álitsnefndin málið til umfjöllunar og taldi hún að ekki væri tilefni til sérstakrar umsagnar um það af hálfu Félags löggiltra endurskoðenda.

Stjórn FLE er fyrir sitt leyti sammála niðurstöðu álitsnefndar.

Virðingarfyllst,
Félag löggiltra endurskoðenda

Sigurður B. Arnþórsson
formaður

FJÁRMÁLAÆFTIRLITIÐ

Alþingi

Erindi nr. P 131/396

komudagur 3.12.2004

Nefndasvið Alþingis
b.t. Stefáns Árna Auðólfssonar
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

2. desember 2004

Tilvísun: 2004110028

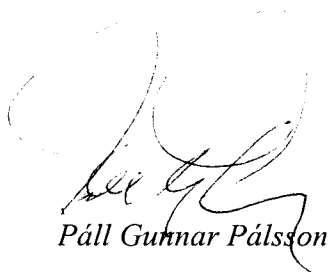
Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, með síðari breytingum

Fjármálaeftirlitið vísar til bréfs yðar, dags. 11. nóvember sl., þar sem óskað er umsagnar um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, 36. mál.

Fjármálaeftirlitið hefur yfirfarið frumvarpið og gerir ekki athugasemdir við efnisatriði þess.

Virðingarfyllst,

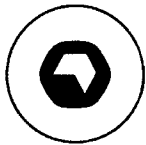
FJÁRMÁLAÆFTIRLITIÐ

Páll Gunnar Pálsson

Guðbjörg Bjarnadóttir

KAUPHÖLL ÍSLANDS
Iceland Stock Exchange

Alþingi
Erindi nr. P 131/496
komudagur 6.12.2004

Efnahags- og viðskiptanefnd
Alþingi
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 3.12.2004
Tilvísun 111
ÁSK

Efni: Umsögn um 36. mál (réttur smárra hluthafa)

Vísað er til bréfs efnahags- og viðskiptanefndar frá 11. nóvember 2004 þar sem óskað er umsagnar Kauphallar Íslands um frumvarp til laga um hlutafélög.

1. gr. 1/10 í stað ¼ í 1. mgr. 97. gr. laga nr. 2/1995

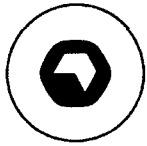
Kauphöllin tekur undir þau sjónarmið sem búa að baki lagafrumvarpinu um að leitast skuli við að minnihlutavernd í hlutafélögum sé tryggð eins og kostur er, án þess að það verði fyrirtækjunum fjötur um fót. Leggja verður áherslu á að farið verði varlega í þessu sambandi og gæta þess að lagaumhverfi íslenskra fyrirtækja sé ekki meira íþyngjandi heldur en þekkist á nálægum mörkuðum. Í þessu sambandi liggur ekki fyrir í skýringum hvort að sambærilegar kröfur séu gerðar í lögum nálægra ríkja og hvaða reynsla er af slíkum ákvæðum þar. Þá liggur ekki heldur fyrir umfjöllun um reynslu annarra ríkja þar sem minnihlutaverndin er jafn rík að þessu leyti, t.d. hvort að upp hafa komið tilvik þar sem að samkeppnisaðilar hafa misnotað slík ákvæði með 10% eignhaldi til að skapa óróa hjá viðkomandi félögum.

Kauphöllin telur mikilsvert að kanna hvort að ekki séu mildari leiðir til að ná fram markmiðinu. Þannig gæti aukin krafa um upplýsingagjöf fyrirtækja skilað þeim árangri sem stefnt er að. Einnig má styrkja innri eftirlitskerfi fyrirtækja, sbr. t.d. ákvæði núgildandi 73. gr. hlutafélagalaga nr. 2/1995 sem gerir ráð fyrir að hægt sé að kjósa fulltrúanefnd sem skal meðal annars hafa eftirlit með því hvernig félagsstjórn og framkvæmdastjóri ráða málum félagsins, svo og láta aðalfundi í té umsögn um hvort samþykkinga beri ársreikninga félagsins og tilögu stjórnar um ráðstöfun hagnaðar. Framkvæmdastjórar og stjórnarmenn mega ekki vera í fulltrúanefnd.

Síðast en ekki síst má benda á að Kauphöll Íslands hf. hefur ákveðið að skráðum félögum beri að fylgja Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja eða skýra ella í hvaða atriðum þau víkja frá þeim og á nánar tilgreindum tímabilum. Í leiðbeiningunum er lögð áhersla á ábyrgð stjórnar og gert ráð fyrir stofnsetningu eftirlitsnefnda um ýmis atriði. Um þetta vísast nánar til breytinganna sem eru aðgengilegar á heimasíðu Kauphallarinnar, www.icex.is, en nýjar reglur munu taka gildi um næstu áramót.

2. gr. Sérfræðiskýrslur

Að sama skapi og að ofan greinir telur Kauphöllin mikilvægt að gætt sé meðalhófs í setningu íþyngjandi ákvæða að þessu leyti og kannað hvort ekki megi ná fram markmiðum með mildari hætti. Kauphöllin teldi þannig eðlilegt að kannað yrði hvort

ekki væri nægilegt að birta í ársreikningi upplýsingar um kaup félagsins á eignum hluthafa, stjórnarmanna, framkvæmdarstjóra eða félögum sem þessir aðilar eiga ráðandi hlut í. Kauphöllin gerir kröfu um slíkar upplýsingar séu gefnar um óvenjuleg viðskipti stjórnar og æðstu stjórnenda, sbr. t.d. ákvæði 2.5.6-2.5.7 í reglum fyrir útgefendur verðbréfa í Kauphöll Íslands hf. Hér telur Kauphöllin sérstaklega mikilvægt að hugað sé að smærri fyrirtækjum utan skipulegs verðbréfamarkaðar sem eftir atvikum kunna að vera í eigu fárra aðila. Krafa um gerð sérfræðiskýrslu myndi teljast óþarfa kostnaður í hlutafélagi þriggja aðila ef allir hluthafarnir selja samskonar eign til hlutafélagsins.

Að lokum verður ekki hjá því vikist að benda á að á næstu árum eru fyrir séðar verulegar breytingar á umhverfi fyrirtækja hérlandis vegna framkvæmdaáætlunar Evrópusamsbandsins á sviði verðbréfaréttar. Við þær aðstæður telur Kauphöllin að ráðlegast sé að fara varlega í allar breytingar sem ekki leiða beint af réttargerðum Evrópusambandsin að teknu tilliti samkeppnisumhverfi íslenskra fyrirtækja verði ekki lakara en þar gildir. Afleiðingar þessa kynnu að vera að rekstur smárra fyrirtækja hérlandis yrði of þungur og þau færi sig í auknum mæli til annarra ríkja sem aftur kynni að hafa neikvæð þjóðhagsleg áhrif.

Virðingarfyllst,

Ragnar P. Jónasson,
forstöðumaður lögfræðisviðs.

Alþingi
Erindi nr. P 131/497
komudagur 6.12. 2004

Nefndasvið Alþingis
Stefán Árni Auðólfsson, nefndaritari
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 2. desember 2004.

Umsögn laganefndar Lögmannafélags Íslands um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög með síðar breytingum. 131. löggjafarþing 2004–2005. Pskj. 36-36. mál.

Laganefnd Lögmannafélags Íslands hefur haft ofangreint frumvarp til skoðunar og lætur í té eftirfarandi umsögn.

I.

Í frumvarpinu eru lagðar til tvenns konar breytingar á hlutafélögum nr. 2/1995. Annars vegar er lagt til að samþykki hluthafahóps sem ræður yfir 1/10 hlutafjár í hlutafélagi geti óskað eftir að fram fari sérstök rannsókn, í stað ¼ skv. gildandi lögum. Hins vegar er lagt til að hlutafélögum verði óheimilt að kaupa eignir af hluthöfum, stjórnarmönnum eða framkvæmdastjórum félagsins eða móðurfélags þess eða aðilum sem eru þeim tengdir nema fram hafi farið mat óháðra aðila á verðmæti eignanna.

Í athugasemdum greinargerðar sem fylgir frumvarpinu segir um tilgang þess að með því sé stefnt að því að treysta hag smærri hluthafa. Það að minnihlutavernd í hlutafélögum sé tryggð eins og kostur sé, án þess þó að það verði fyrirtækjum um fót, sé mikilvæg forsenda þess að skapa gott viðskiptaumhverfi og að hlutabréfamarkaðurinn styrkist og dafni.

Mál þetta var flutt á 130. löggjafarþingi, en varð ekki útrætt og er því flutt að nýju.

II.

Laganefnd tekur undir þau sjónarmið að mikilvægt sé að tryggja minnihlutavernd í hlutafélögum. Í lögum nr. 2/1995 eru margvísleg ákvæði sem kveða á um slíka vernd og veita úrræði vegna brota á réttindum hluthafa. Hins vegar er mikilvægt að ákvæði um minnihlutavernd gangi ekki of langt. Ef gengið er of langt í minnihlutavernd er hætt á að slík ákvæði íþyngi félögum um of, valdi þeim óæskilegum kostnaði og raski eðlilegum og hagkvæmum stjórnháttum. Slík neikvæð áhrif bitna á öllum hluthöfum félaga, þ.m.t. minnihluta. Þannig geta ákvæði um minnihlutavernd í reynd skaðað hagsmuni minnihluta hluthafa, ef slík ákvæði ganga of langt. Það er því mikilvægt að þegar ákvæði um minnihlutavernd eru tekin til skoðunar að hlutafélagalöggjöfin sé metin heildstætt og áhrif mögulegra breytinga metin út frá heildarhagsmunum allra hluthafa slíkra félaga.

Í því ljósi bendir laganefndin á að varhugavert getur verið að taka tvö atriði sem lúta að minnihlutavernd út og leggja til breytingar á þeim, án þess að fram fari heildar-skoðun á ákvæðum hlutafélagalöggjafarinnar er lúta að minnihlutavernd. Laganefndin bendir á að í iðnaðar- og viðskiptaráðuneytinu er um þessar mundir unnið að frum-

varpi til breytinga á lögum um hlutafélög og einkahlutafélög, þar sem m.a. er fjallað um minnihlutavernd. Drög að frumvörpum til breytinga á þessum lögum voru birt á vefsíðu ráðuneytisins þann 21. september s.l. Með hliðsjón af því telur laganefndin æskilegt að fjallað sé um þau atriði sem kveðið er á um í því frumvarpi sem er hér til umfjöllunar í tengslum við þá endurskoðun.

III.

Samkvæmt 1. gr. frumvarpsins er lögð til breyting á 97. gr. hlutafélaganna sem fjallar um sérstakar rannsóknir. Samkvæmt gildandi lögum geta hluthafar komið fram með tillögu um að fram fari rannsókn á stofnun félags, tilgreindum atriðum varðandi starfsemi þess eða ákveðnum þáttum bókhalds eða ársreiknings. Hljóti tillagan fylgi hluthafahóps sem ræður yfir minns $\frac{1}{4}$ hlutafjárins getur hluthafi farið þess á leit við ráðherra að hann skipi rannsóknarmenn. Í frumvarpinu er lagt til að það hlutfall hluthafa sem krafist er til samþykktar á slíkri tillögu verði lækkað í 1/10.

Ákvæði um sérstaka rannsókn kveða á um mikilvægan rétt til handa hluthöfum til þess að fara fram á rannsókn á málefnum félags þegar ástæða er til að ætla að brotið hafi verið gegn hagsmunum þess. Hins vegar hefur verið talið mikilvægt að takmarka þennan rétt með einhverjum hætti, þar sem tilhæfulausar tillögur um rannsóknir geta haft óæskileg áhrif á félög og verið til þess fallnar að skaða hagsmuni þess.

Í ljósi þessa telur laganefndin að mikilvægt sé að breytingar á núgildandi hlutföllum til að óska eftir sérstakri rannsókn séu vel ígrundaðar og grundvallaðar á greiningu á þeim mögulegum áhrifum sem breytt hlutföll geta haft á starfsemi hlutafélaga almennt. Ekki verður séð af athugasemdum í greinargerð með frumvarpinu að slík greining hafi átt sér stað, og því telur laganefndin óæskilegt að þær breytingar sem í frumvarpinu felast verði samþykktar á án frekari skoðunar á mögulegum áhrifum þeirra á rekstur hlutafélaga almennt.

IV.

Í 2. gr. frumvarpsins er lagt til að nýrri grein verði bætt við ákvæði hlutafélagalaga sem feli í sér að hlutafélagi verði óheimilt að kaupa eignir af hluthöfum, stjórnarmönnum og framkvæmdastjórum félagsins eða félögum sem þessir aðilar eiga ráðandi hlut í nema áður hafi verið aflað sérfræðiskýrslu. Sama skuli gilda um kaup félags á eignum af móðufélagi þess og þeim sem tengdir eru aðilum með tilteknum hætti.

Þrátt fyrir að hætta sé á því að ákveðnir hagsmunaárekstrar eigi sér stað í viðskiptum tengdra aðila er ljóst að slík viðskipti eru ekki lögmæt nema þau fari fram á eðlilegum viðskiptalegum forsendum. Um það má m.a. vísa til 76. gr. hlutafélaga þar sem kveður á um að félagsstjórn, framkvæmdastjóri og aðrir þeir sem hafa heimild til að koma fram fyrir hönd félagsins megi ekki gera neinar þær ráðstafanir sem séu til þess fallnar að afla ákveðnum hluthöfum eða öðrum ótilhlýðilegra hagsmuna á kostnað annarra hluthafa eða félagsins.

Í ljósi þessa verður almennt að gera ráð fyrir að viðskipti við tengda aðila fari fram á eðlilegum kjörum. Einnig er ljóst að ef það vaknar grunur um að viðskipti milli tengdra aðila á óeðlilegum kjörum þá hafa hluthafar úrræði til að bregðast við slíku á grundvelli gildandi laga.

Fyrrgreindar breytingar á hlutafélagalögum eru til þess fallnar að hafa í för með sér umtalsverðan kostnað fyrir hlutafélög og geta verið mjög íþyngjandi fyrir rekstur þeirra. Gerð sér færðiskýrslna er almennt kostnaðarsamt verk og vandséð er í ljósi ofangreinds hvernig hægt sé að réttlæta slíkan kostnað. Það er því mat laganefndarinnar að fyrrgreind tillaga þurfi umtalsverðrar skoðunar við og óæskilegt sé að lög-festa hana án frekari greiningar á mögulegum áhrifum hennar á rekstur hlutafélaga almennt.

Virðingarfyllst,

f.h. Laganefndar Lögmannafélags Íslands

Jóhannes Rúnar Jóhannsson, hrl., formaður

Alþingi
Efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8 - 10

150 REYKJAVÍK

Reykjavík 29. nóvember 2004

**Efni: Frumvarp um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, hagsmunir
smárra fjárfesta, 36. mál.**

Í frumvarpinu er lagt til að samþykki 1/10 hluthafa nægi til þess að fram fari sérstök rannsókn í stað 1/4 þeirra. Í ljósi þess að á vegum viðskiptaráðuneytisins fer fram um þessar mundir vinna við endurskoðun á umræddum lögum með hliðsjón af niðurstöðum nefndar um stefnumótun íslensks viðskiptaumhverfis telja SA þær breytingar sem í frumvarpinu felast ekki tímabærar og telja rétt að umfjöllun um einstaka þætti bíði uns stjórnarfrumvarp kemur fram. Fram skal tekið að í þessu felst ekki efnisleg afstaða SA til tillagnanna í frumvarpinu.

Virðingarfyllst,

Hannes G. Sigurðsson

3. desember 2004

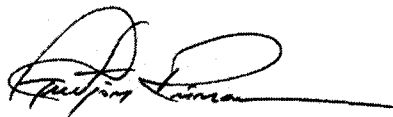
Alþingi,
efnahags- og viðskiptanefnd,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um tvö frumvörp til laga, breytingu á l. nr. 2/1995 og á l. nr. 33/2003 (34. og 36. mál)

Vísað er í bréf nefndarinnar dags. 11. nóvember sl. þar sem óskað er eftir umsögn um ofangreind mál.

Á vegum viðskiptaráðherra eru starfandi nefndir sem eru að yfirfara gildandi lög m.a. hvað viðkemur þeim atriðum sem frumvörpin snúa að, þ.e. vernd smærri hluthafa í félögum. Í þeim nefndum eiga sæti aðilar með mikla sérfræðipækkingu á bæði lögum og framkvæmd á þessu sviði. SBV telja því eðlilegt og skynsamlegt að löggjafinn bíði með breytingar á lögunum þar til niðurstaða þeirrar vinnu liggur fyrir.

Virðingarfyllst,

Guðjón Rúnarsson,
framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 131/281
komudagur 30.11.2004

29. nóvember 2004
SI-19855

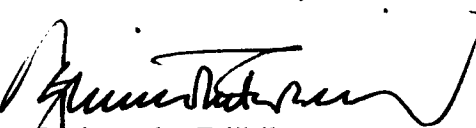
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 -10
150 Reykjavík

Í bréfi dags. 11. nóvember 2004 óskaði efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um frumvarp til laga um hlutafélög, 36. mál, réttur smárra hluthafa.

Seðlabankinn kýs at gera ekki athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Eiríkur Guðnason
bankastjóri

Ingimundur Friðriksson
aðstoðarbankastjóri

SEÐLABANKI ÍSLANDS

KALKOFNSVEGI 1 • 150 REYKJAVÍK
SÍMI: 569 9600 • NETFANG: sedlabanki@sedlabanki.is • BRÉFASÍMI: 569 9605

Alþingi
Erindi nr. P 131/313
komudagur 1.12.2004

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

30.nóv. 2004

Efni: Frumvarp til laga um hlutafélög, 36.mál, réttur smárra hluthafa

Umrætt frumvarp til laga um breytingu á lögum nr.2/1995 felur í sér að 1/10 hluthafa geti krafist rannsóknar í stað ¼ áður. Markmið frumvarpsins er að vernda rétt smárra hluthafa.

SVP- Samtök verslunar og þjónustu telja að þetta til bóta og eru í sjálfu sér samþykkt þeirri hugsun sem í frumvarpinu felst. Þar sem unnið er að skoðun svipaðra atriða í Viðskiptaráðuneytinu og reiknað með að lagt verði fram stjórnarfrumvarp í kjölfarið er þó rétt að mati samtakanna að fresta umræðu um þetta mál þar til umræður geta farið saman um bæði frumvörpin.

Virðingarfyllt,

Sigurður Jónsson framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 131/240
komudagur 29.11.2004

VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS

ICELAND CHAMBER
OF COMMERCE

Stofnað 1917

SAMTÖK
VIÐSKIPTALÍFSINS

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b/t Stefán Árni Auðólfsson, nefndarritara
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík, 26. nóvember 2004.

Efni: Frv. til l. um br. á lögum 2/1995 um hlutafélög og lögum um 33/2003 um verðbréfiðskipti (36. mál og 34. mál).

Verslunarráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreind frumvörp sem ráðið fjallar hér um í einu lagi. Frumvörpin lúta að veigamiklum atriðum að félagarétti. Verslunarráð hefur fylgst með undirbúningi iðnaðar- og viðskiptaráðherra á breytingu á hlutafélagalöggjöf og veitti í haust umsögn um drög að þeim lagabreytingum. Eðlilegast er að þau atriði sem ofangreind frumvörp fjalla um séu sett fram í samræmi við heildarendurskoðun þá sem nú virðist fara fram hjá ráðherra enda er afar brýnt að gæta samræmis milli skyldra lagabálka á sviði félagaréttar. Verslunarráð telur því að heppilegra að þessi atriði verði rædd þegar hugmyndir ráðherra verða kynntar formlega og leggst gegn því að frumvörpin nái fram að ganga.

Virðingarfyllt,
f.h. Verslunarráðs Íslands,

Sigríður A. Andersen.

Póstáritun:
Verslunarráð Íslands
Húsi verslunarinnar
Kringlan 7
103 Reykjavík

Sími: 510 7100
Bréfsími: 568 6564
Netfang: mottaka@chamber.is
Website: www.chamber.is